

Het Gerechtshof te 's-Gravenhage, tweede enkelvoudige belastingkamer;

Gezien het beroepschrift ingediend namens X, wonende te Z, ingekomen op 27 februari 1967 en gericht tegen de hem door de Inspecteur der directe belastingen te Y opgelegde aanslag tot navordering van inkomstenbelasting over het belastingjaar 1961, waarvan het aanslagbiljet is gedagtekend 30 december 1966, kohierartikel 1234567, ontvangkantoor Y;

Gezien de overige stukken van het geding;

Gehoord ter zitting van het gerechtshof van 5 juni 1967 te T de belanghebbende bij monde van zijn gemachtigde W, boekhouder te V, zomede de voornoemde Inspecteur;

Overwegende, dat de belanghebbende over het belastingjaar 1961 is nagevorderd naar een zuiver inkomen van f. 20.939-, tariefgroep III, met aftrek voor 3 kinderen, nadat de oorspronkelijke aanslag was geregeld naar een zuiver inkomen van f. 18.444-, zelfde tariefgroep en kinderaftrek; dat het bedrag van de nagevorderde belasting f. 1089,- bedraagt, over welk bedrag een verhoging is opgelegd van f. 272,25, zodat het totaal van de navorderingsaanslag f. 1361,25 is; dat de belanghebbende in zijn tijdig ingekomen beroepschrift heeft verzocht die aanslag te verminderen in dier voege dat de opgelegde verhoging komt te vervallen; dat de Inspecteur heeft geconcludeerd tot handhaving van de aanslag, zoals die is opgelegd;

Overwegende, dat in het geding het volgende is gebleken:

De belanghebbende, geboren 6 juli 1918, exploiteerde in het jaar 1961 een zuivelhandel, waarnaast hij op beperkte schaal in het groot handelde in eieren. Hij verzorgde persoonlijk een melkwijk, een tweede werd verzorgd door een vaste knecht. Daarnaast had hij een winkel, waarin de vrouw van de belanghebbende voornamelijk werkte, bijgestaan door een jong meisje in loondienst. Tot het gezin

behoorden 3 minderjarige kinderen, geboren respectievelijk in 1952, 1954 en 1961. Door de omvang van het bedrijf - de voor 1961 aangegeven omzet bedroeg f. 218.119,83 - werkten man en vrouw van de vroege ochtend tot diep in de avond. Een boekhouding werd niet aangehouden en van de ontvangsten van het bedrijf werd geen aantekening gehouden. De boekhouder, die eens in de drie maanden het bedrijf bezocht, heeft getracht de belanghebbende de ontvangsten geregeld te doen noteren, doch dit gelukte niet. De belanghebbende heeft alleen lager onderwijs genoten en zijn handen staan geheel verkeerd voor administratie. De vrouw kan het ook niet. De ontvangsten liepen bovendien over 4 personen, te weten de belanghebbende, zijn vrouw, de knecht en het meisje. Controle vond niet plaats, kasopneming geschiedde alleen aan het einde van het jaar. De aangifte voor de inkomstenbelasting werd verzorgd door de boekhouder, die de omzet berekende door de zakelijke uitgaven en de privéuitgaven waarvan bewijzen aanwezig waren, te verhogen met een zijns inziens ruim geschat bedrag voor de verdere privéuitgaven. Aan de hand van een vermogensopstelling aan het begin en het einde van het jaar maakte hij daarna een opstelling van hetgeen in het jaar moest zijn ontvangen. In de aangifte zelve kwam dit niet tot uiting. Deze werd ingericht als ware zij uit een administratie getrokken, zonder dat werd medegedeeld dat de aangegeven winst in feite berustte op een berekende omzet.

Reeds enige malen is de belanghebbende er op gewezen, dat de wijze waarop hij zijn administratie bijhield verbetering behoefde, wilde hij op een juiste wijze kunnen voldoen aan zijn verplichting tot aangifte. Herhaaldelijk werden de aangegeven winsten verhoogd of werd nagevorderd naar een hogere winst. Dit geschiedde onder andere naar aanleiding van controles in januari 1955 en januari 1960. Bij een onderzoek vanwege de inspectie ingesteld in het jaar 1964 bleek wederom van de onvoldoende administratie. Daar het brutowinstpercentage van de belanghebbende lag beneden dat, hetwelk voor dit soort zaken in doorsnee als normaal kan gelden, was dit voor de inspecteur aanleiding over het jaar 1961 de winst f. 2495,- hoger te stellen dan was aangegeven en bij de oorspronkelijke aanslag over dat jaar in aanmerking was genomen en de bij deze hogere winst te weinig betaalde belasting over dat jaar na te vorderen. Ditmaal heeft hij dat gedaan met toepassing van een verhoging van 25%. De verhoging heeft hij tot dit percentage opgelegd, omdat zijns inziens geen sprake is van opzet, maar wel van grove onachtzaamheid. De belanghebbende heeft in het jaar 1966 het voor hem te

grote bedrijf opgeruimd en bepaalt zich sindsdien tot de exploitatie van één melkwijk, zonder winkel;

Overwegende, dat de gemachtigde van de belanghebbende ter bestrijding van de toegepaste verhoging het volgende heeft opgemerkt;

De belanghebbende heeft naar mijn stellige overtuiging niet meer winst gemaakt dan het door hem voor 1961 aangegeven bedrag van f. 19.077,79. Dit bescheiden resultaat wordt veroorzaakt, doordat hij het bedrijf niet goed aan kon, te weinig controle hield en soms vergat posten te incasseren. Dit is ook de reden, dat hij in 1966 een veel eenvoudiger bedrijf is gaan uitoefenen. Doordat de belanghebbende geen administratie aanhield kon ik echter niet het bewijs leveren, dat zijn brutowinst lager was dan normaal, om welke reden de belanghebbende berust in de navordering voor wat betreft de daarbij gevorderde te weinig betaalde belasting. Hij is echter slechts nalatig geweest in het financiële beheer van zijn bedrijf. De aangifte voor de belasting is naar beste weten gedaan. Het was wellicht juist geweest, dat daarbij uitdrukkelijk was vermeld, dat het bedrag van de winst op een schatting berustte en niet was getrokken uit een administratie. Dit was echter bij de inspectie uit het verleden bekend. Zijns inziens kan niet worden gezegd, dat als gevolg van grove onachtzaamheid van de belanghebbende te weinig belasting is betaald;

Overwegende, dat de inspecteur heeft opgemerkt:

De belanghebbende is er in het verleden op geweest, dat hij een behoorlijke administratie moest bijhouden met tenminste wekelijkse notering van de ontvangsten van het bedrijf. Zo nodig had hij hiervoor een boekhouder moeten nemen, die hem wekelijks bezocht. Zoals het nu is gegaan, is de winst geschat op te wankele gegevens, op grond waarvan niet de conclusie had mogen worden getrokken, dat de brutowinst onder het normale was gebleven. In het bijzonder acht ik het voorts onjuist, dat de aangifte voor 1961 zo is opgesteld, dat deze de indruk wekte, dat een behoorlijke administratie werd bijgehouden, ofschoon dit naar sindsdien, nadat de oorspronkelijke aanslag overeenkomstig de aangifte was opgelegd, is gebleken nog steeds niet het geval was;

Overwegende omtrent het geschil:

dat, nu de gemachtigde van de belanghebbende heeft verklaard uit hoofde van de onmogelijkheid het bewijs te leveren, dat het bedrijfsresultaat van de belanghebbende onder het normale is gebleven, niet te willen bestrijden dat, gelijk bij de navordering is aangenomen, belanghebbendes winst f. 2495,- hoger is geweest dan werd aangegeven, voor dit geding moet worden aangenomen dat de navordering terecht is ingesteld;

dat voorts vaststaat, dat het niet aan opzet te wijten is geweest, dat aanvankelijk te weinig belasting is geheven;

dat eveneens vaststaat, dat de administratie van het bedrijf alles te wensen overliet en dat de behaalde winst slechts aan de hand van een schatting was te bepalen;

dat het enkele feit, dat in 1961 geen behoorlijke administratie werd bijgehouden niet voldoende is om aan te nemen, dat door grove onachtzaamheid van de belanghebbende te weinig belasting werd geheven; dat toch hier het geval aanwezig is van een ondernemer, die niet in staat kan worden geacht een zodanige administratie behoorlijk te verzorgen, evenmin als zijn vrouw, terwijl de aard van het bedrijf, met vrijwel uitsluitend contante ontvangsten die merendeels in kleine bedragen door de 4 in het bedrijf werkzame personen werden ontvangen, meebracht dat een nauwkeurige verantwoording van de ontvangsten slechts mogelijk was als daaraan dagelijks de hand werd gehouden; dat het hiervoor aantrekken van een vreemde kracht echter te hoge onkosten zou hebben meegebracht;

dat, wat het gemis aan administratie betreft, in dit geval daarom meer van onmacht dan van onachtzaamheid ten opzichte van de fiscus kan worden gesproken;

dat echter in zulk een geval van de belastingplichtige mag worden verwacht, dat hij bij het doen van zijn aangifte jegens de belastingadministratie open kaart speelt en de toestand weergeeft zoals die werkelijk is, met vermelding van de wijze waarop hij niettemin heeft getracht tot een schatting van zijn inkomen te komen; dat

de belanghebbende in dit opzicht te kort is geschoten;

dat hij zich daarvoor niet kan rechtvaardigen door er zich op te beroepen, dat de belastingadministratie uit het verleden wist hoe de toestand in het bedrijf was; dat toch die administratie in beginsel mag verwachten, dat ondernemers behoorlijk boekhouden, zeker als zij daarop enkele malen zijn geweest, en zij er bezwaarlijk van kan uitgaan, dat niettemin een aangifte, die de indruk wekt uit een volledige administratie te zijn getrokken, slechts als een schatting van het inkomen moet worden beschouwd, ook al is dit in de aangifte niet vermeld;

dat het op deze wijze aangifte doen de belanghebbende als een grove onachtzaamheid moet worden aangerekend, daar hij de administratie aldus op een fundamenteel punt onvoldoende inlichtte, een gegeven waarmede de betrouwbaarheid van de aangifte ten nauwste samenhangt;

dat hieraan niet kan afdoen, dat deze wijze van aangifte is voortgesprongen uit de wens van belanghebbendes gemachtigde een verzorgde aangifte in te dienen en deze gemachtigde meent, dat het aangegeven inkomen slechts daarom aanvechtbaar is, omdat de belanghebbende de juistheid van zijn aangifte niet kan bewijzen; dat het beroep mitsdien ongegrond moet worden geoordeeld;

Uitspraak doende:

Handhaaft de aanslag tot navordering, zoals die is opgelegd.

Gewezen in raadkamer op 14 juni 1967 door Mr W.B. Plantenga, Raadsheer, in tegenwoordigheid van de Substituut-griffier Mr P.M.C. van den Dries.

Van den Dries

Plantenga

Aangetekend aan partijen
verzonden, 19 JUNI 1967